

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/61/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200773
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5015200773.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Judity Kokolevskej, právnej veci navrhovateľa: M. O., bytom Z. XXXX/X, F., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o zhodnotenie obdobia výkonu služby, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. marca 2016, č. k. 25Sd/152/2015-28, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 31. marca 2016 č. k. 25Sd/152/2015-28 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo 16. júla 2015 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na nové konanie .

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo 16. júla 2015, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľa o zhodnotenie obdobia výkonu služby od 1. augusta 1974 do 30. júna 1989 a doby základnej vojenskej služby od 2. októbra 1968 do 28. februára 1969 podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Odporkyňa dôvodila tým, že doba výkonu základnej vojenskej služby od 1. septembra 1964 do 30. júna 1968 a obdobie výkonu služby od 1. augusta 1974 do 30. júna 1989 navrhovateľ získal v takom rozsahu, ktorý mu založil nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorý mu je vyplácaný. Predmetné obdobie nemožno považovať za obdobie dôchodkového poistenia na účely určenia sumy starobného dôchodku, na ktorý mu vznikol nárok od 29. novembra 2009 po splnení podmienok uvedených v § 65

zákona o sociálnom poistení.

Krajský súd na základe opravného prostriedku navrhovateľa preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne podľa § 250l a nasl. OSP. Z vykonaného dokazovania zistil, že navrhovateľovi bol od 1. júla 2002 priznaný výsluhový dôchodok. Na vznik nároku na výsluhový dôchodok a jeho výšku bola zhodnotená doba výkonu základnej vojenskej služby od 2. októbra 1968 do 28. februára 1969 v I. kategórii funkcií a doba trvania služobného pomeru v Zbore väzenskej a justičnej stráže od 1. augusta 1974 do 30. júna 1989 v I. kategórii funkcií. Žiadosťou z 2. septembra 2009 požiadal odporkyňa o priznanie starobného dôchodku. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX zo 14. januára 2010 bolo rozhodnuté o priznaní starobného dôchodku od 29. novembra 2009. Ďalší nárok na starobný dôchodok si uplatnil písomnou žiadosťou z 9. októbra 2013. Dôchodok žiadal priznať od 9. októbra 2010. Táto žiadosť bola zamietnutá. Na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia krajský súd dospel k záveru o správnosti preskúmaného rozhodnutia z dôvodu, že doba policajnej služby bola zhodnotená v osobitnom systéme na účely výsluhového dôchodku.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie namietajúc neúplné zistenie skutkového stavu veci, nesprávne posúdenie veci, a rozpor s článkom 144 ods. 1 Ústavy SR. Poukazujúc na ustanovenie § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dospel k názoru, že priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. nevyklučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka nebolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení. Vylúčenie tohto obdobia sa vzťahuje len v prípade priznania invalidného výsluhového dôchodku, invalidného dôchodku alebo čiastočne invalidného dôchodku podľa § 40 až 45 a § 101 zákona č. 328/2002 Z.z., odporkyňa pri rozhodovaní o žiadosti na zápočet rokov a následne prepočet výšky starobného dôchodku zohľadnila len prvú časť z citovaných ustanovení a neprihliadla už na to, že mu bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok. V súvislosti s týmto tvrdením poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7So/7/2015 a na judikatúru zverejnenú v Zbierke stanovísk NS SR 6/2006 pod č. 63, 3/2007 pod číslom 40. Na základe týchto dôkazov vyplynula pre odporkyňa povinnosť službu v dĺžke 15 rokov a 123 dní započítať pre účely dôchodkového poistenia a následne prepočítať výšku starobného dôchodku. Rozsudok krajského súdu navrhol zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta OSP a ust. § 492 ods. 1 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľa (ust. § 246c ods. 1 prvá veta OSP a § 212 ods. 1 OSP a ust. § 492 ods. 1 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 1 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (ust. § 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a ust. § 492 ods. 1 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté

predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Z obsahu spisov a z vyjadrení účastníkov konania vyplynulo, že navrhovateľ je starobný dôchodca. Nárok na starobný dôchodok mu vznikol od 29. novembra 2009 po splnení podmienok uvedených v § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

Predmetom konania na krajskom súde bolo podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmať na základe podaného opravného prostriedku navrhovateľa preskúmať neprávoplatné rozhodnutie odporkyne, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí žiadosti o zhodnotenie obdobia výkonu služby v Zbore väzenskej a justičnej stráže v I. kategórii funkcií a doby základnej vojenskej služby tiež v I. kategórii funkcií do obdobia dôchodkového poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

V súvislosti s predmetom konania považuje odvolací súd za potrebné poukázať na jeden z cieľov zákona o sociálnom poistení, ktorý nadobudol účinnosť od 1. januára 2004, ktorým bolo dosiahnuť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení), výsluhový dôchodok policajtov plnil funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru, ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení).

Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, ak toto obdobie nezískal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu (zákona č. 328/2002 Z.z.).

Podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľ bol v minulosti príslušníkom zboru väzenskej a justičnej stráže a je poberateľom výsluhového dôchodku. Z potvrdenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže v Bratislave z 23. septembra 2013 je preukázateľne zistené, že jeho služobný pomer trval 15 rokov a 119 dní a skončil sa k 30. júnu 1989. Výsluhový dôchodok bol menovanému priznaný od 1. júla 2002 podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z.. Pre stanovenie sumy výsluhového dôchodku bola zhodnotená doba základnej vojenskej služby od 2. októbra 1968 do 28. februára 1969 a doba služobného pomeru príslušníka ZVJS od 1. augusta 1974 do 30. júna 1989. Doba základnej vojenskej služby ako aj doba služobného pomeru príslušníka ZJS bola menovanému zaradená na účely dôchodkového zabezpečenia nasledovne:

- od 2. októbra 1968 do 28. februára 1969 v I. kategórii funkcií
- od 1. augusta 1974 do 30. júna 1989 v I. kategórii funkcií.

Na základe obsahu uvedenej dôkaznej listiny sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom odporkyne potvrdeným krajským súdom, v zmysle ktorého navrhovateľovi nemožno do obdobia dôchodkového poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia započítať 15 rokov obdobia služobného pomeru, do ktorého bolo započítané aj obdobie základnej vojenskej služby a nemožno ho hodnotiť pre výšku starobného dôchodku navrhovateľa zo všeobecného systému sociálneho poistenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z. sa pre výšku výsluhového dôchodku

hodnotia len skončené roky trvania služby, je zrejmé, že obdobie výkonu služby v prípade navrhovateľa v zbere väzenskej a justičnej stráže v rozsahu 119 dní pre výšku výsluhového dôchodku hodnotené nebolo, teda v tomto rozsahu toto obdobie nezaložilo nárok na výsluhový dôchodok.

Vychádzajúc zo znenia § 60 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení odvolací súd dospel k záveru, že obdobie výkonu služby v zbere väzenskej a justičnej stráže v rozsahu 119 dní ako obdobie nezakladajúce nárok na výsluhový dôchodok malo byť hodnotené vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia tak, ako to navrhovateľ žiadal. Iný záver by viedol k tomu, že napriek získaniu dôb poistenia v dvoch systémoch sociálneho zabezpečenia (poistenia) by časť týchto dôb v rozsahu 119 dní nebola započítaná ani v jednom z týchto systémov. Pritom je zrejmé, že v osobitnom systéme možno hodnotiť len skončené (celé) roky služby. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So/11/2009).

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa pri vydaní rozhodnutia veci zadovážila dostatok podkladov, ale vo veci rozhodla nezákonne. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 250j ods. 2 písm. a/ OSP rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou odporkyne bude v ďalšom konaní na základe potvrdenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Bratislava o počte skončených rokov služby v zbere väzenskej a justičnej stráže o počte skončených rokov služby, hodnotených na účely výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z. znovu rozhodnúť o žiadosti navrhovateľa o zhodnotení doby služby a obdobia základnej vojenskej služby podľa zákona o sociálnom poistení.

Odporkyňa je podľa § 250ja ods. 4 OSP viazaná právnym názorom odvolacieho súdu.

O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP v spojení s ust. § 250l ods. 2 a s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 224 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože navrhovateľ si ich náhradu podľa § 151 ods. 1 OSP neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.